

CONTRIBUȚIA DE ASIGURĂRI SOCIALE DE SĂNĂTATE DATORATĂ DE PERSOANELE CARE REALIZEAZĂ VENITURILE PREVĂZUTE LA CAPITOLUL III AL TITLULUI IX² DIN CODUL FISCAL

Luminița IANCU-TOMȘA – Șef serviciu
Agenția Națională de Administrare Fiscală

Capitolul III al Titlului IX² din Codul fiscal¹ cuprinde dispoziții privind contribuția de asigurări sociale de sănătate care se datorează asupra anumitor categorii de venituri, cu respectarea condițiilor de exclusivitate prevăzute de legea fiscală.

Astfel, potrivit prevederilor legale în vigoare, contribuția de asigurări sociale de sănătate se datorează de către persoanele care îndeplinesc următoarele condiții cumulative:

1. realizează venituri din:

a) cedarea folosinței bunurilor (inclusiv din arendare);

b) investiții: câștiguri din transferul titlurilor de valoare, altele decât părțile sociale și valorile mobiliare în cazul societăților închise, câștiguri din transferul valorilor mobiliare, în cazul societăților închise și a părților sociale, venituri din dividende, dobânzi, din lichidarea unei persoane juridice, venituri sub forma câștigurilor din operațiuni de vânzare/cumpărare de valută la termen, pe bază de contract;

c) premii și câștiguri din jocuri de noroc;

d) alte surse, astfel cum sunt prevăzute la art. 78.

2. nu realizează venituri din salarii și asimilate acestora, venituri sub forma indemnizațiilor de șomaj, venituri din pensii, venituri din activități independente, activități agricole, din piscicultură, silvicultură, în general venituri asupra cărora se datorează contribuția de asigurări sociale de sănătate.

Ca excepție, o persoană care obține venituri din drepturi de proprietate intelectuală și venituri prevăzute la pct. 1 datorează contribuția de asigurări sociale de sănătate asupra tuturor acestor venituri.

Pentru veniturile de la capitolul III nu se datorează plăți anticipate în cursul anului fiscal, contribuția de asigurări sociale de sănătate fiind stabilită de organul fiscal competent, prin decizie de impunere anuală² (formular 630), pe baza informațiilor din declarația privind venitul realizat sau din declarația privind calcularea și reținerea impozitului pentru fiecare beneficiar de venit, precum și pe baza informațiilor din evidența fiscală, după caz.

În decizia de impunere, baza de calcul al contribuției de asigurări sociale de sănătate se evidențiază lunar și nu poate fi mai mică decât un salariu de bază minim brut pe țară.

Formularul 630 se utilizează pentru stabilirea contribuției de asigurări sociale de sănătate datorate pentru veniturile realizate începând cu anul fiscal 2012 și se comunică contribuabililor în conformitate cu prevederile art. 44 din Codul de procedură fiscală³.

Plata contribuției de asigurări sociale de sănătate stabilite prin decizia de impunere anuală se efectuează în termen de cel mult 60 de zile de la data comunicării deciziei, iar sumele achitate în plus se compensează sau se restituie potrivit prevederilor Codului de procedură fiscală.

Contribuția obligatorie de asigurări sociale de sănătate se achită la unitățile Trezoreriei Statului din cadrul organelor fiscale în raza cărora sunt luați în administrare contribuabilii, în conturi de venituri bugetare distincte, codificate cu codul de identificare fiscală al contribuabililor.

¹ *Legea nr. 571/22.12.2003 privind Codul fiscal* (M.O. nr. 927/23.12.2003), cu modificările și completările ulterioare

² Modelul și conținutul formularului a fost aprobat prin *Ordinul președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 938/19.07.2013 pentru aprobarea formularului 630 "Decizie de impunere anuală pentru stabilirea contribuției de asigurări sociale de sănătate"* (M.O. nr. 485/02.08.2013)

³ *Ordonanța Guvernului nr. 92/24.12.2003 privind Codul de procedură fiscală*, republicată (M.O. nr. 513/31.07.2007), cu modificările și completările ulterioare

Atenție! Pentru anul fiscal 2014, prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 88/2013⁴ privind adoptarea unor măsuri fiscal-bugetare pentru îndeplinirea unor angajamente convenite cu organismele internaționale, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, au fost aduse modificări în ce privește stabilirea contribuției de asigurări sociale de sănătate pentru veniturile din cedarea folosinței bunurilor.

Astfel, începând cu data de 1 ianuarie 2014, veniturile din cedarea folosinței bunurilor urmează regulile de impunere de la capitolul II al Titlului IX² din Codul fiscal, similare celor aplicabile veniturilor din activități independente. Ca urmare, condiția de exclusivitate de la pct. 2 nu mai trebuie să fie îndeplinită pentru ca veniturile din cedarea folosinței bunurilor să intre în sfera de aplicare a contribuției de asigurări sociale de sănătate.

În mod similar procedurilor aplicabile impozitului pe venit, stabilirea obligațiilor de plată se face în cursul anului de către organul fiscal competent, prin decizie de impunere, pe baza declarației de venit estimat/declarației privind venitul realizat, urmând ca definitivarea obligațiilor anuale să se facă prin decizie de impunere anuală. Sistemul plăților anticipate nu se aplică veniturilor din arendă.

În decizia de impunere prin care se stabilesc plățile anticipate, baza de calcul al contribuției de asigurări sociale de sănătate se evidențiază lunar, iar plata acestei contribuții se efectuează trimestrial, în 4 rate egale, până la data de 25 inclusiv a ultimei luni din fiecare trimestru. Ca excepție, baza de calcul al contribuției de asigurări sociale de sănătate pentru contribuabilii care realizează venituri din închirierea camerelor, situate în locuințe proprietate personală, în scop turistic, prevăzuți la art. 63 alin. (3) din Codul fiscal, se evidențiază lunar, iar plata se efectuează în două rate egale, până la data de 25 iulie inclusiv și 25 noiembrie inclusiv.

Pentru veniturile din arendă, s-a introdus sistemul reținerii la sursă a contribuției de asigurări sociale individuale, plătitorii de venituri având obligația calculării, reținerii și virării sumelor respective până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei în care au fost plătite veniturile. În acest caz, declararea se va face de către plătitorul de venit, prin depunerea Declarației privind obligațiile de plată a contribuțiilor sociale, impozitului pe venit și evidența nominală a persoanelor asigurate (formular 112) la organul fiscal competent.

Stabilirea obligațiilor anuale de plată a contribuției de asigurări sociale de sănătate se realizează de organul fiscal competent, prin decizie de impunere anuală, în care baza de calcul se evidențiază lunar.

Baza lunară de calcul al contribuției de asigurări sociale de sănătate pentru persoanele care realizează venituri din cedarea folosinței bunurilor se determină astfel:

✎ diferența dintre venitul brut și cheltuiala deductibilă determinată prin aplicarea cotei de 25% asupra venitului brut (pentru veniturile din arendarea bunurilor agricole în regim de reținere la sursă a impozitului sau pentru veniturile din cedarea folosinței bunurilor la care cheltuielile se determină prin aplicarea cotei forfetare de 25%);

✎ valoarea anuală a normei de venit raportată la cele 12 luni ale anului;

✎ diferența dintre totalul veniturilor încasate și cheltuielile efectuate în scopul realizării acestor venituri, exclusiv cheltuielile reprezentând contribuții sociale, raportată la cele 12 luni ale anului,

și nu poate fi mai mică decât un salariu de bază minim brut pe țară, dacă acest venit este singurul asupra căruia se calculează contribuția.

Pentru această categorie de venituri a fost prevăzut și un plafon maxim, astfel că baza lunară de calcul nu poate fi mai mare decât valoarea a de 5 ori câștigul salarial mediu brut.

Încadrarea în plafonul maxim prevăzut de lege se va face atât în cursul anului, de către organul fiscal competent sau plătitorul de venit, după caz, cât și după încheierea anului fiscal, prin decizia de impunere anuală, iar încadrarea în plafonul minim se va face după încheierea anului fiscal, de către organul fiscal, odată cu stabilirea obligațiilor anuale de plată.

⁴ Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 88/18.09.2013 privind adoptarea unor măsuri fiscal-bugetare pentru îndeplinirea unor angajamente convenite cu organismele internaționale, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative (M.O. nr. 593/20.09.2013)